

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

Х а н н а т
1981 сыл алтынны
ыйтан тахсар

№ 72 (5428)

1980 сыл. Бэс ыйын 14 күнү
СУБУОТА

Сыланга
2 харчы

Эдэр саас, күүс-уох бырааһынныгынан!

Юбилейнай спартакиада

Бүгүн оройуон сайынныг спартакиадата аһыллар. Бу улахан түһүлгө стартарынан оройуон үгөс буолбут комплекснай спартакиадата түмүктөнөр. Быйылгы спартакиада ордук көрө-бэлэз кэмгэ ытыллар. Соторутаабыта бийиги норуоппут, бүтүтүн прогрессивнай киһи аймак Коммунистическай партияны уонна Советскай государстваны төрүттөлчүн, аан дойду үлэһиттерин улуу сирдинэ В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сыла туолуутун, фашистскай Германияны Кыайы 35 сылын өрөгөйдөөхтүк бырааһынныктаабыттар. Советскай норуот окус пятилетканы ситиһилээхтик түмүктүү, ССКП учараттаах XXVI съездин достойнайдык көрсөтүһүн Ленинскэй уларнай үлэ вахтатыгар турар. Аны биэр ыйынан бийиги Ийэ дойду-бут төбөр сүрөтөр Москвада XXII сайынныг Олимпийскай ооньбуулар аһыллыахтара, планета чулууттан чулуу атлеттара старта тахсыахтара.

Ити уһулууччулаах соботиелар оройуон үлэһиттөрө, эдэр ыччата күүстэрин көрүнөр улахан спорттивнай түһүлгэлэригэр ойугчу сабыдыалы оңороллор, ураты суолтаны бэрээлэр.

Дойду бары атын мунустарыгар курдук, Москвадаагы Олимпиада сабыдыалынан быйыл бийиги оройуонмуттар кэккэ дьохуннаах дьаһаллар ытылыныллар. Культура уонна спорт эстафетата, Бүтүн Союзтаагы ГТО комплексин нормативтарын маассабай туттарыы, комплекснай спартакиада көрүнүлэригэр күрэхтэһиллэр, о. д. а. барыта тыа сирин үлэһиттерин эт-хаан, өй-санаа өтүтүн сайдыыларыгар, ошон производствода оңорумтуолара үгүстүгэр улахан көмөлөөх буолулар. Үгүс чулуу спортсменнар саага дьохуннаах кыайылары ситистилэр.

Оройуон спорду таптааччылар Москвадаагы Олимпиаданы улахан сэгээриннэн күүтэллэр. Оно бийиги биэр дойдулаахтарбыт, спорт үтүөлээх маастардара Р. Дмитриев уонна П. Пинигин кытталларыгар бабалара улахан. Олимпиецтары сэргэ быйыл республикада аан бастаан ытыллар тыа сириннэн спортсменнар олимпийскай ооньбууларыгар кыттааччылартан эмне үчүгэй түмүктэри көргөһөххө сөп. Майага, буолуохтаах ити улахан күрэхтэһингэ оройуон сүүмүрдэммит хамаандатын бүтэһиктээх састаабын бүтүтүгү спартакиада чуолкайдыа.

Спартакиада үөрүүтүгэр-көтүүтүгэр бийигини кытта шэфтээх Нерюнгри куорат үлэһиттерин делегацията, элбэх ылдыттар кытылахтара. Ол эдэр саас, күүс-уох бырааһынныгы интернациональнай тылынны өссө күүрүтүөхтэ тыа сирэ уонна куорат, тыа хаһаайыстыбата уонна промышленность хардарыта сибээстэһиллэрин, норуоттар до-дородууларын өссө биэр чабылхай көстүүтүнэн буолуоҕа.

Бүтүгүннү спорттивнай бырааһынныг физкультура уонна спорт маассабайа үгүстүтүн, үлэһит киһи дэһиттэр сайдыытын саага кэрдиһиннэн, юбилейдаах сыл сайынныг хаһаайыстыбаннай үлэлэрин ситиһилээхтик толорууга күүһү, бэлэми көрүнүү билигиннэн ытыллыа.

В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сыла туолууттар аналлаах оройуоннаагы юбилейнай спартакиада үөрүүтүгэр - көтүүтүгэр кытылыны ыла бэрээхэс Чурапчыга бийигини кытта шэфтээх Нерюнгри куораттан 7 кыһыттан састааптаах делегация кэллэ. Кинини куораттаагы плановый ко-

НЕРЮНГРИТТАН ДЕЛЕГАЦИЯ КЭЛЛЭ

миссия председателе Виктор Андреевич Маринцев салайар.

Делегация састаабыгар бааллар: ССКП горкомун тутууга отделын инструктора Н. А. Малашев, «Гражданстрой»

трест штукатур-малара, трест бэйис тутар управ-Саха АССР Верховнай лениятын начальнига Советын депутата Л. Ю. А. Г. Прудников. Щербакова, ИБСЛКС Вэрээхэ делегацияны горкомун оскуолаага ССКП райкомун бастакы секретара И. П. Листи-секретара Н. П. Кручи-ков приемаата, күндү кыалдыттарга оройуон олохун, тыа сирин үлэ-һиттерин юбилейнай сыллаагы үлэлэрин ту-һунан ситиһили көпсөтө Баһаалыста ылдыт-тааг күндү шэфтээхтэр-бит!

Снимокка: делегация чилиэннэрэ И. П. Листи-ков кытта. Хаҥастаа-иккис—В. А. Маринцев. И. Оконешников фотота.

О Р О Й У О Н БААҤЫНАЛАРЫГАР

Бэс ыйын 13 күнүгэр совхозтар сааскы ыһык былаанын 77,2 бырыһыан толордулар. Туорахтаах культуралар ыһыыларыгын Сылаан, Хатылы, Одьулуун, Хадаар отделениелара бүтүрдүлэр. Оройуон үрдүнэн 3895 гектарга сизмэ түһүрүлүннэ. Карл Маркс аатынан совхоз 1382, Эрилик Эристин аатынан совхоз 1063, Субуруускай аатынан совхоз 935 гектар ыһыыланналар. Оттон «Чурапчы» совхоз 515 гектарга сизмэни түһэрэн, оройуонна бастакынан туорахтаах культуралар ыһыыларын бүтүрдэ.

Сааскы ыһык үлэлэригэр ордук улахан хаалыыны Карл Маркс аатынан совхоз Мугудайдаагы отделениета таһаарда. Бу 680 гектарга туорахтаах культураны ыһаар быһааннаах отделение бэрээхэни туругунан 110 гектарга эрэ сизмэни түһүрдэ. Бытаарыы

сизмэни, уматыгы бааһыналарга эрдэ таспатахтарыттан таһаарылына. Оттон бу совхоз Бахытаагы уонна Волугурдаагы отделениелара бэрт кыра кэмэйдээх ыһыылаах эрэри былааннарын толорбокко олороллор. Ыһык үлэтигэр маньык дааргыты-ыһык кытаанахтык сэмэ-лэниэн наада.

Оройуон үрдүнэн 120 гектарга хортуоппуй олордүүлүохтаагыттан 82 эрэ гектарга олордулунна. Субуруускай аатынан совхоз бэрээхэни туругунан баара-суоҕа 35 гектарга олордон мистэ-дэ баар сизмэтин бүтүрдэ.

Обуруот аһыт олордүү күүскэ ытыллар. Хатылы отделениетыгар 1500 кв. метргэ обурус рассадата олордулунна. Оттон Волугур отделениета 1000 кв. метргэ обуруот аһыт олордор былааннаагы толордо.

ПААРДААҤЫН САЛБАНАР

Хатылы механизатордара Е. П. Баки, Н. И. Устинов Илин Бабада бааһынаатын бүтүрэн, 240-ча гектардаах Имтитэ бааһыналарыгар паардааһыны салгытылар. Кинилэр бэрээхэни туругунан 160 гектары паардаатылар.

Н. П. Чичигингар са-

лайар эвенотун чилиэн-нэрэ 35 гектарга хортуоппуй олортулар, ошон былааннарын ортолоттулар эрэ. Н. Е. Дорогунова салайар обуруоттуттары эвенота 2500 квадратнай метр мэннээх теплицаттан 1500 квадратнай метригэр обурус рассадатын көһөрдүлэр.

Ф. БАТАРИН.

САЙЫҤҤЫ СЫНЬАЛАҤЫ — КӨДЬҮҮСТЭЭХТИК!

Одьулуун үөрэнээччилэрин
Ы Н Ы Р Ы Ы Т А

Партия уонна правительство үүнэр көлүөнэни үөрэттигэр уонна итингэ аҕалыы кыһамныларыгар эппиэттээн, тыа хаһаайыстыбатын производствотын сайынны өрө көтөүтүгэ ытыллар саага дьаһаллары олоххо киллэрингэ активнайдык кыттар туһугар төрөөбүт совхозтуттар көмөбүтүн өссө күү-һүрдэргэ быһаарынан, бийиги, Нурба 1 №-дээх орто оскуолатын үөрэнээччилэрин бачыыһнарын өйөөн Одьулуун аҕыс кылаастаах оскуолатын үөрэнээччилэрэ, сайынныг сыныалаһыт кэмтигэр толорорго маньык социалистическай эбэһэтэлиститибаны ытынабыт:

— үлэ уонна сыныалаһ таһаарытар сылаан 110 тоннаттан итэҕэһэ суох үчүгэй хаачыстыбалаах оту соротуолкалаан Карл Маркс аатынан совхозка туттарарга;

— аналлаах биригээдэ төрүннэн 15 тыһ. үстүүкүттан итэҕэһэ суох кирпичини үктүүргэ;

— общественнай сүөһүгэ 250 тонна обин аһылыгы бэлэмнэргэ;

— сүөһү итинтигэр эвеноту төрүннэн үлэлэтэргэ;

— оскуола таһынаагы учаастак үлэтин тутсарга, ошон көрүлүбүт үлэлэри үрдүк хаачыстыбалаахтык толорорго;

— оскуола кэлэр үөрэх дьылыгар бэлэмнэһингэ үөрэнээччилэр биригээдэлэрин туруоран быстах өрөмүсү бэс ыйын ортотун аспаһка бүтүрүргэ;

— айылҕа харыстылыыгар активнайдык кыттарга;

— сайын устата бэйэ билигинн-көрүүтүн хаҥатыта утумнаахтык дьарыктанарга;

— оскуола үөрэнээччилэрин 85 бырыһыанарыттан итэҕэһэ суоҕун общественнай туһалаах үлэлэриннэн хабаан уопсайа 22 тыһ. солк. үлэни толорорго.

Байэбитигэр итинниг чопчу сөрүктэри бэлэмнээн турарыт, бачыыһаатын өйүүлэригэр итинниг көхтөөх социалистическай куоталаһыыга кинирээлэригэр оройуон бары оскуолаадын үөрэнээччилэрин ытырабыт.

ИБСЛКС райкомун мольскай торитолэри бэрота Одьулуун аҕыс кылаастаах оскуола-тын үөрэнээччилэрин ытырымытын биһирээтэ.

Оройуон бары оскуолаадын, админис-трацияларын, оскуо-лалардаагы комсо-мольскай торитолэри бу бачыыһы дьүүлэһини уонна үөрэнээччилэр сайынныг ыйдарга үрлэтилли-бит эбэһэтэлиститибэ-лэри ыһынан толо-рууларын төрийэдо-рыгэр соруудаһаа.

Советскай - венгер-скэй космическай экипаж көтүүтэ сити-һилээхтик түмүктэ-нинтигэр советскай уонна атын дойдулар-даагы корреспонден-

Космическай бырааттаһы

нарга Москвада бэс ыйын 12 күнүгэр бо-ло ааспыт пресс-конференция аяанна. Экипаж чилиэннэрэ

— ССРС космонавт-летчига В. Кубасов уонна ВНР чинчи-йэсчиги - космонавт В. Фаркаш, ученайдар,

космонавтары бэлэм-нээһини салайааччы-лар корреспонденттар ыһытылаларыгар эппиэттэтилэр.

(ССТА).

ПРОФСОЮЗТАР КҮҮСТЭРЭ — ПАРТИЙНАЙ САЛАЛТАҒА

ССКП райкомун бастагы секретара И. П. ЛИСТИКОВ дакылаатттан

Советскай профсоюзтар комитетин оркуолатынан буолаллар. Маныа дьон коммунистическайды олохторго уонна үлэһиттэргэ үөрэнэллэр, үлэ кинигин саҥа дуоһунай мессеһе үөскөтөн тахсар. Дьэ ол иһин бийиҥи партиябыт профсоюзтар тустарыгар ахсаабат кыһамнытын уураар. Ол, чуоллаан, ССКП XXV съезин уураахтарыгар, советскай профсоюзтар XVI съезин матырыйаалларыгар, партиа Кини Комитетин киниги уураахтарыгар дьэтиктэи көстөр.

Киниги сылларга оройуон профсоюзнай тэрилтэлэрэ тэрээһин өттүнэ бөдөрөөн, үлэлэрин сыһыа тупсаран иһэллэр. Билигин оройуонга профсоюзтар 6 райкомнара, 4 рабочай комитеттара уонна 78 месткомнара үлэһиттэр. Кинилэр рабочайдар уонна сулууспалахтар 81,5 бырыһыаннарын түмэллэр. Үгүс өрүттээх тэрийэр үлэни Эрилик Эристин аатынан совхозтааҕы рабочай комитет, олох-дьаһах комбинатынааҕы уонна промкомбинаттааҕы, Карл Маркс аатынан совхоз Мугу-дайдааҕы, «Чурапчы» совхоз Килэиктигэр, Эрилик Эристин аатынан совхоз Чакырдааҕы отделениеларын месткомнара, үөрэх, үрдүкү оркуола уонна научнай учреждениелар үлэһиттэрин профсоюзун райкома, о. д. а. ытыаллар.

Ааспыт отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтарга уонна конференцияларга профсоюзнай тэрилтэлэр салалтар састааптара балачча тупсарыллыбыта, райкомнар, рабочкомнар уонна хаһаайыстыбаннай салайааччылар мадырыстарыгар албох критическай этиндэр ситиһиллүбүттэ. Саҥа састаап олох үгүс олоххо киллэрэр дьаһаллары бигэргэппитэ, күннээҕи үлэтин программатынан оностубута.

Профсоюзнай тэрилтэлэр кылаабынай кыһамныларынан социалистическай куоталаһы тэрээһинин салгыы тупсарыа буолар. Аһардас киниги балтараа сылга оройуон үлэһиттэргэ сүүрбэччэ үлэргэ саҥа көрүлээһиннэри оҥордулар. Соторутааҕыта Субуруускай аатынан совхозколлектива субак сүөһүнү төлөһүтүүгө республикаҕа, Болугур сүөсүһүтүгэ мэттирэт быйдарыгар үтүү ыһыны үрдэттигэ, мугудайдар үтүү хаачыстыбатын тупсарыа оройуонга ытырыа таһаардылар. Культура, олох-дьаһах үлэһиттэригэр, үтүгэй саҥааһыһынар аҕыһаа суохтар.

В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сыла туолуутун чизинтэр социалистическай куоталаһыга киирсэн 45 коллектив, 340 үлэһит түөрт ыйдааҕы былааннары болдоһун иннигэ толордулар. Пятилеткатааҕы соруудахтарын уонна юбилей иннигэри эбэһэтэлиститибдэрин ситиһилээхтик толорбут 244 бастык коллектив уонна үлэһит Ленинскэй Бочуотунай грамотанан наараадаланылар. Оройуон үлэһиттэргэ Ленинскэй коммунистическай сүбүтүсүбүккэ активнайдык кыттан онус пятилетка фонду-гар 20100 солк. үбү киллэрдилэр.

Ол эрэри профсоюзнай тэрилтэлэр социалистическай куоталаһы салалыылар билигин үрдүк көрүлээһингэ өссө да кыайан эппиэттэбэт туруктаах. Бу дьаһаланы тая

хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин профсоюзун райкома (председатель Романова М. А.) уонна кини алын тэрилтэлэрэ, эргик үлэһиттэрин профсоюзун райкома (председатель Адамов А. Н.), эт-үүт комбинатынааҕы, лесопунктааҕы, коммуналь-най комбинаттааҕы, о. д. а. месткомнар мөлхөтүк дьарктаналлар.

Социалистическай куоталаһы тэрийиҥи профсоюзтар сүүрү итэҕэстэринин үлэһиттэри хабыы арайаҕа (куоталаһыга оройуон үлэһиттэрин 13,4 бырыһыана кытыбат), үлэ оҥорутуотун үрдэттигэ куоталаһы кедьүүгэ намыһаҕа, «Хаалыылааҕа суох үлэһиттэ» дьин ростоочунаа ба-чылыһынара куоталаһы сүүрү ис хоһоонунан өссө да буола илгэ буолаллар. 1979 сылга совхозтар 328 манньыксыттарыттан 243-һэ, 42 фермаларыттан 40-һа, 7 эргик пред-приятисларыттан 6-та, 54 ма-баһыһыһыттан 39-һа бы-лааннарын толорбокко хаал-дылар. Оттон промышленнай предприятиелар 607 тыһ. солк. бороудуусууһун ситэ оҥор-булар, тутар-танар тэрилтэлэр 650 тыһ. солк. үлэни кыайан толорботулар.

Хардарыта дуоһаардаһан куоталаһы, эбэһэтэлистити-бэри публичнай көмүскээһин, о. д. а. куоталаһыны тэрийи-саҥа формалара бийиҥи проф-союзнай тэрилтэлэригэр өс-сө да олохтоно илгитэр. Со-циалистическай куоталаһы-ны моральнай уонна мате-риальнай көрүлээһин система-та ситэтэ суох туһанылар, ордуу моральнай көрүлээһин дьаһаллара ситэ олохтоһот-тор. Бу боппуруоска ССКП райкомун бюротун туһааннаах уурааҕа мөлхөтүк толору-лар.

Коммунистическай үлэ ула-рытын уонна коллективын а-тын ылар иһин хамсааһын сит-тэтэ суох тэрийиллэр. Билигин 6, хамсааһыҥа үлэһиттэр 13 эрэ бырыһыаннара кыттар.

Социалистическай куотала-һыны тэрийиҥи баар итэ-гэстэри туоратыыга профсоюз-най тэрилтэлэр эрчимнээх дьа-һаллары ыһахтаахтар. Куо-талаһы сүүрү ис хоһоонунан Ленинскэй үлэ бахтатын са-лаан ССКП учараттаах XXVI съезин дэриҥинэ кэрсэр иһин хамсааһын буолуохтаах.

Профсоюзнай тэрилтэлэр үлэ коллективтарын оруолла-рын үрдэттиһин, үлэ дьисси-плиннэтин бөдөрөтүүнэ, дьон үлэһит уонна олохтор усауобууһаларын тупсары-нан, сыһыаланнарын кө-дүүстээхтик тэрийиһин бы-лааннаахтык, утумнаахтык дьарктаннахтар.

Оройуонга үлэ дьисси-плинэтэ билигин даҕаны на-мыһах. Үлэ күнүн сүтэри, бо-рогууллааһы чакчылар та-һаарылла тураллар. 1979 сыла аһардас учуоттамыт борогуу 2050 киһи-күнүгэр тэннэстэ. Үлэ дьисциплиннэтигэ ордуу «Чурапчы» совхозка сатархай. Ол да иһин бу хаһаайыстыба государственнай былаанкары бары көрүтүрүнүн тоҕон иһэр. Үгүс совхозтарга, тэри-лэлэргэ үлэ туһунан сокуо-нары кэһэн тураҥ администра-ция көрүлээһиннэтигэ «оттуу» дьин аһаан үлэ күнүн сүтэ-рин ордуу элбэхтик таһаары-лан эрэр. Үлэһиттэр олохтор уонка үлэһит усауобууһа-ларын тэрийиҥи болгомото ситэ

уурулабытыттан ыалдьан үлэ күнүн сүтэри олус элбэстэ.

Кадрлар кэлэ-бара туруула-ра, чаастаык уларыһыылар коллектив иннингэ, үлэ дьис-циплиннэтигэ бөдөрөтүүгэ ы-рахаттары үөскөтөр. Ол үрдү-нэ 367 үлэһиттэригэ райпотреб-обществоҕа аасты, сылга 132 киһи үлэттэн уурайда, 143 үлэ-һит саҥа ыдыһына-коллек-тив «илиэһинэри 25 бырыһыа-на хамсаата. Оттон 83 рабо-чайдаах «Якутколхозстрой» ТМУ-га сым устата 98 киһини үлэргэ ыла, 90 киһини үлэттэн уураатта, «Якутсельстрой» ТМУ-гар даҕаны балаһыанна итинтэн сөччө ордуу суох.

Иһиниктии профсоюзтар рай-комнара, месткомнара бу боп-пуруоһунан күннэтэ дьаркы-таннахтар, коллектив чи-лиэһинэри иннингэ, кинилэр кэлэ-бара турууларын атча-тыыга анаан-интэри үлэһиттэ-тээхтэр. Бу өттүнэ Карл Маркс аатынан совхоз Болу-гурдааҕы отделениетын мест-кома (председатель Соснов В. Н.), «Сельхозтехника» хол-боһутун месткома (предсе-датель Попов В. В.) кэккэ үлэ-лэри ытыаллар.

Үлэ дьисциплиннэтин бө-дөрөтүү биһир тутуах сала-тынан арыгылаһыны уонна алкоһолуһу утары охсуһуу буолар. Бу үлэ ытыылар эрээри, кедьүүгэ өссө да на-мыһах. Ол түмүгэр оройуон-га борогуулааһын, общест-веннай бэрээдэги кэһин, бу-руйу оҥоруу түбэлтэлэргэ са-лаан тахса тураллар. Оттон профсоюзнай тэрилтэлэр он-тон бэйэлэрин үлэһиттэргэ боп-чумнаах түмүктэри оностубат-тар, общественноһы мөлхө-түк түмэллэр.

Үлэһиттэр сыһыаланнарын тэрийиҥи, кинилэри сир-май-гы өттүнэ иннингэ профсоюз-най тэрилтэлэр бэрэ элбэи оҥоруохтаахтар. Бу өттүнэ үтүс райкомнар уонна мест-комнар ситэтэ суох үлэһиттэ-лэр. Тая хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин профсоюзун рай-кома ааспыт сылга 24 путе-каны туһаммакка төһөрбүт. Карл Маркс аатынан уонна Эрилик Эристин аатынан совхозтардааҕы профсоюз ра-бочкомнара спортивнай, куль-турнай инвентары булуһууга көрүлүбүт үбү ситэ туһанан испэттар.

Үлэ ыһыллыгы итэҕэстэр инниниктии хатыланна суох-таахтар.

Сорох профсоюзтар райком-нара үлэһиттэри экономичес-кай үөрэхтээһингэ сөптөөх суолтаны биэрбэттэр. Бу ордуу тая хаһаайыстыбатын үлэ-һиттэрин профсоюзун райко-мнар сыһыаннаах. Райком да-раны, управление салалтата даҕаны совхозтарга экономическай үөрэхтээһин тэрийи-ти, салайыы боппуруоһунан ситэ дьарыктаматтар, туһааннаах хаһаайыстыбаннай салайаач-чыларга, специалисттарга көр-дөбүлү туруорбаттар. Оройуон сорох предприятиеларыгар уонна тэрилтэлэригэр (сбэсэ усауобууһа, «Якутколхозстрой» ТМУ-гар, лесопункта, эт-үүт комбинатыгар) киниги сыл-ларга үлэһиттэр экономичес-кай үөрэхтэри тэрийибэт буолла. Коммунистическай үлэ оркуолаларын үлэһиттэр проф-союзнай тэрилтэлэр (Хадаар, райпо, о. д. а.) эмиз анаан-ин-тэри салайаттар. Кэлэр үөрэх дьаһалтан профсоюзтар ра-бочкомнара, райкомнара уон-

на месткомнара, үлэһиттэри экономическай үөрэхтээһин бисэ сыллаах былаанын онос-топ турар, бу үлэни утумнаах-тык салайаллара, контуруол-луулара наада.

Профсоюзнай үлэни былаан-нааһыҥа бөдөн итэҕэстэр бааллар. Биһир үксүн онтон даҕаны профсоюзнай мун-ньахтар бириэмэттэр ытыл-лыбаттар, ардыгар түбэлтэчэ боппуруостар көрүлүлэллэр. Совхозтар үгүс рабочкомнара уонна месткомнара, эргик үлэһиттэрин профсоюзун рай-комнара холбоһуктаах мунньах-тары ытыһынан үлүһүйэллэр. Оттон ол профсоюзнай тэри-лэлэр оруолларын намыһы-га тиздэр. Месткомнар үгүс мунньахтара производствонь салайыыга уонна дьону инти-гэ сабыдыаллара кыра, үксүн билиһиннэи дьистэри төлөһүн, путевкалары уонна диетичес-кай талоннары биэрин, би-риэмийэлэри үлэлэри, быраа-һыныыктары атаары комис-сияларын тэрийи курдук быс-тах боппуруостары көрүүнэ мунгурданааллар. Ол онугар культурнай-маассабай, спор-тивнай үлэлэр, үлэ дьисци-плиннэтигэ, үлэ харыстабылын, коллективнай дуоһаардар туо-лууларын тустарынан боппу-руостар дүүллэһиллээхтэ хааллар. Хаһаайыстыбаннай салайааччылар, алын проф-союзнай үлэһиттэри отчуотта-ты профсоюз райкомнары-гар, рабочкомнарыгар прак-тикаламмытын кэриэтэ. Проф-группаларга суолта бөрүлү-бөт, кинилэр үлэлэргэ конту-руолламат.

Элбэх итэҕэстэр рабочайда-ры профсоюзтарга тардыыга уонна чилиэһинскэй уснуоста-ры хомуйууга бааллар.

Райкомнар уонна рабочко-нар месткомнары система-лаахтын салайаттар, кинилэр оруолларын үрдэтэр дьаһалла-ры ылан испэттар.

Профсоюзнай тэрилтэлэр үлэһиттэргэ баар итэҕэстэргэ эппиэттэһи туһааннаах пар-тийнай тэрилтэлэри сэргэ профсоюз уобаластааҕы сове-тин боломуочунайа таб. Давы-дова Д. П. сүтэр. Профсоюзнай актив үөрөҕө хам-тум эрэ ы-тыллар. Месткомнар предсе-дательларын совета үлэһиттэ. Отраслевой профсоюзтар үлэ-лэргэ үчүгэйдик сүүрүһүмэт.

Профсоюзтар куустэргэ—пар-тийнай салалтаҕа ССКП рай-комун бюрота, маннайгы сү-һүөх партийнай тэрилтэлэр профсоюзтары салайыыга кэк-кэ дьаһаллары ылааллар. Проф-союзнай комитеттар хаачы-стыбаннай састааптарын туп-сарыыга кыһамны уурулар. Ааспыт сылга ССКП райко-мун бюротугар тая хаһаайы-стыбатын үлэһиттэрин проф-союзун райкомун уонна Карл Маркс аатынан совхоз рабоч-комун отчуоттара дүүллэһил-лэбитэ. Профсоюзнай үлэ боп-пуруостара партийнай мун-ньахтарга көрүлүлэллэр, коми-теттар састааптарыгар партий-най аранҕы ханатыыга тэ-рээһин дьаһаллар олохтоһо-лор.

Ол эрэри профсоюзтарга партийнай салалта таһыма билигин даҕаны ССКП XXV съезин көрдөбүллэригэр ситэ эппиэттэбэт дьиргэ тиниэбит. Ааспыт сылга 31 маннайгы сүһүөх партийнай тэрилтэттэн 3-һэ эрэ профсоюз месткомна-ры; үлэлэрин туһунан боп-пуруоһу дүүллэспит, оттон

бийыы 5 ыйга сөвөхтөх Эрилик Эристин аатынан совхоз парткома эрэ көрбүт. Сорох профсоюзнай тэрилтэлэр үлэ-лэргэ тохтууга киирбэт.

Үгүстэн аҕыһах холобур «Якутсельстрой» ТМУ-тан месткома мунньаһын ахсаа-нан үлэһиттэр курдук эрээри ол кедьүүгэ көстүбэт. Коллек-тив рабочайдарын 10 быры-һыана профсоюзна кини-илик. Профсоюзнай уснуоста-ры хомуйуу мөлхөт. Ааспыт сылга биһир да кини курортка, биһир да оҥо пионерскай ла-бырга сыһыаннаах. Соци-алистическай куоталаһы ку-лутугар эрэ тэрийлэр. Үлэ дьисциплиннэтигэ сатархай. Производственной былаан тох-тон иһэр. Коллективка пяти-леткатын толорбут биһир да рабочай суох. Олохтоох пар-тийнай тэрилтэ местком пред-седателин отчуоттар ыһа-мыт уурааҕа туолбатах, итэ-гэстэр өссө дьиргэһибэтэр.

Профсоюзнай үлэни Карл Маркс аатынан совхоз парт-кома (секретарь Окоменников М. С.) эмиз мөлхөтүк са-лайар, киниги балтараа сыла профсоюзнай тэрилтэлэр үлэ-лэрин туһунан биһир да боппу-руоһу дүүллэспэтэ.

Итинник итэҕэстэр Субу-руускай аатынан совхоз парт-комун үлэһиттэр эмиз бааллар.

Тая хаһаайыстыбатын уп-равлениетын иннингэ пар-тийнай тэрилтэ (партбюро се-кретара Ермолаев В. Ф.) проф-союз райкомугар мөлхөтүк көмөлөһөр.

Профсоюзнай тэрилтэлэргэ партийнай салалта ситэтэ су-ба ааспыт отчуоттуур-быыбар-дыыр мунньахтары тэрийи-һытыыга көстүбүтэ. Үгүс сир-дэргэ мунньахтар сөптөөх тэ-рээһинэ суох, намыһах та-һымнаахтык ытыһыһыттар.

Профсоюзтарга партийнай салалтаны тосту тупсарар со-руу турар. Туох ханнык ин-нинэ, комитеттар састааптары-гар коммунистар ахсааннарын элбэтэр наада. Билигин 40 месткомна биһир да коммунист суох, оттон 19 месткомна биһир эрэ коммунист, быы-барданан үлэһиттэр. Партийнай тэрилтэлэр, хаһаайыстыба-най салайааччылар профсоюз-най комитеттар үлэһиттэргэ та-рыгар сирдээх туруоруу-ларын куруутун өйөх ту-таахтар. Ааспыт өттүгэр пром-комбинат салалтата профсоюз-най тэрилтэни билимнэ, ах-сыбат буола сылдьыбыта. Ма-нык түбэлтэ биһир коллектив-ка хатыланна суохтаах.

Партийнай тэрилтэлэр рай-комнар, рабочкомнар уонна месткомнар үлэлэрин күннэтэ сүүрүһүтү, салайар, кинилэр оруолларын үрдэтэн иһэр эбэ-һинистээхтэр.

Билигин бириэмэ оройуон профсоюзнай тэрилтэлэрин кылаабынай сорууттарынай производство кедьүүһүн үр-дэттигэ уонна үлэ хаачысты-батын тупсарыыга, социали-стическай куоталаһыны кини-илик тэрийиҥи, үлэ дьисци-плиннэтин бөдөрөтүүгэ, госу-дарственной былааннары хай-баҥа суох толорууга маас-айар активноһун салгыи са-йыһынары буолаллар. Ити со-руктары сатабыллаахтык быһаарыы бийыыгы хаһа-йыстыбаннай үлэлэри сити-һилээхтик толорууга, өссө пятилетканы тэрээһинэтигэ түмүктээһингэ көмөлөһүөҕэ.

.....Сарсын—Эмп үлэһитин күнэ.

НОРУОТ ОЛОБУН
ХАРЫСТАБЫЛЫГАР

Дорубуйа харыстабылтын үлэнитэрэ бэ-
лэлэрин профессиональнай быраанынныкта-
рыл—Эмп үлэнтин күнүн, дорубуйа харыста-
былтын советскай системата мукутуурдук сайды-
ыт, пэһилиэнэниэнэ эминэн хааччыыйм улам
уһаан иһэр кэмтэр бэлэтиниллэр.

Билигн оройуоннарыг ийи балыыһаҕа, 8 уча-
стактардаары балыыһаларга, сэллэги эмтиэр ба-
лыыһаҕа, диспансерга, ово санаторийыгар, феель-
дерскай-акушерскай пууһунарга 40-ча врачтар,
260-чэка аналлаах орто үөрөхтөөх специалистар
үлэллиллэр. Оройуон нэһилиэнньэтэ 300 эмтэнэр
куойууһун бөөхө туһанар. Сыл ахсын эмтиэр уч-
реждениелар өнөрү комалөрүүн көрүүнүрө элбээ,
кээмэйэ улаатан иһэр.

Билгийнг нэмгэ эмтир учирдешналар үлэлри-
гэр шарыны сэрэтэр хайхска байылаан-көхүлэн
нэр. Сыстыганаах шарылары сэрэтэр туугар
билгийн бинэхэ биотернологическай лаборатория-
лаах, флюорографическай техникалаах тудиепан-
сер, сэлэнк балымата, санэидстанция үлэлчил-
лэр.

Дөрвөбуйа харьстабылын специалистарын сарааах үзлэрин түмүгэр тиф, оспа, маллрия, скарлатина, ө. д. а. маракан ыарыылар суох онго-булубуттара. Салгытынэн малдыбы, аяныстигиЭН суугулуу биллэрлэч ачатылынына.

Оройуон үлэһит дьонно үтүс киһи тыһынын оро-

Оройуоннааҕы киин
баллыһа терапевтис-
кай отделениетын үлэ-
һиттэрэ бэйэлэрин кы-
һамныллаах үлэлэринэн
дьон-сэргэ махталын
скаллар.

Снимокка: сарсыр-
лаагы пилтимиутка ба-
ра турар. Хаанастан—
арчы З. Е. Николаева,
старший медсестра З. М.
Васильева, санитарка
Ф. К. Филиппова, мед-
сестра А. С. Вольшакова.
П. ОКОНЕШНИКОВ
фотот.

Хүйтүт үгүө эмчиттериниз «Бочуот Знага» өрдөн кавалера врач М. И. Ермолованаң, доруобуйга хырыстабыллы туйгунара фельдшердэр М. Н. Аммосопанаң, М. И. Макароланаң, М. Г. Пинигинаң, В. Д. Васильеванаң, үлэ ветеранинара В. А. Баранисованаң, А. П. Головинанаң, А. С. Саввинаң уо. д. а. киэн тутталлар.

Эмтүгир-саниктарнай холбоһук коллектива бэлэччэ ситиһиһилэрдэх үлэһэн иһэр. 1979 сыл түмүгүнэн участантардаагы балыһаһалар социалистическай куоталаһыһыларынгар РСФСР үтүөлөөх праһна С. М. Аһаһев сөһиэдиһсэйдэх Дириниһсэһи балыһа коллектива бастаабыта. Аһиһаагы (урукку сөһиэдиһсэһи И. Д. Местинкова), Кытаанаһаагы (В. В. Михайлова) балыһаһалар эһиһэ үчүгэй кордорууһамыһаһа.

Бийылытгы ленинскэй юбилейдаах сымлы оройуон эмчиттэрэ үлэҥэ сака ситайиһаларынан бэлэтиһиргэ дьулуһаллар. В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сыла туолуутунан иһбэстэстэи врачтар Л. Д. Синцева, Г. Э. Кузьмин, А. В. Попова, фельдшердэр И. Н. Николаева, О. А. Толстякова, медсестра М. П. Иванова Ленинскэй Вочуотунуай грамоталарынан нагараадалааһыгытара. Специалисттар идэхэрин салгыы үрдэтэлэр. Быйыд биир врачка, икки фельдшергэ I категория ытырылыһа.

Оройуон эмчиттэрэ кииникитин даҕаны үлэһит-
тэр доруобуйаларын харыстабылыгар үрдүк ко-
дүүстээхтик үлэлиингэ дьулуһаллар.

А. ПЕРМИКОВ,
эпидиор-санитарный холбохун
кылаабынай врачын солбуйагчы.

МЭХЭЙТЭН МЭХЭЙИ ТУОРААН

Эдэр туристар нүрэхтэһинияэриттэи

Эдэр туристар оро-
йуоннаары күрэхтэһи-
лэригэр адыс оскуолат-
тан 80-ча үөрэнээччи
кытына.

Күрөхтөний 8 көрүн-
тө ыстыгынына, Одор-
тон өрдүк уустунтары-
нан хайысханы булууга
уонна туристической
дюдурдарга күрөхтөний
буолла.

Хайысхааы булуута хас биридин кытааччы картанан уонна компаниянан сирдэтэн бизс контуруолунай туочуканы булуохтаара. Онуоха бириэмэ учуоттанар. Бу көрүнгү Чурапчы орто оскуолатын хамаандата лаппа кыайда. Хатылы, Диринг оскуолаларын хамаандалара бэркэ эрийсэн: икэн биридин кыһылара контуруолунай бириэмэҥэ хапсыспака хааллылар.

Туристическая дьёур-
дарга күрэхтэйнэгэ ха-
наатын тэргүүн ба-
рыы, сэлтэр мае үрдү-
нээ, ууһан сүүрүү, ба-
лаахханы түрүүрүү,
умуһагы үрдүнээ ыста-
ны, о.д.а. көрүлүбүт-
тэрэ. Бу сырыыга «мы-
шловна» дээн ааттаах,
сүртэн намыһах, кы-
раас гына сыһуулу-
бут босхо мастардаах
мэһэйи туораһынына ха-
маандалар срдук эбэх
биримэлэрин сүтэрдил-
лэр. Бэрт көхтөөх куо-
талаһыыга Чуулчы 1
№-дээх адыс кылаас-
таах охсулатын турист-
тара кыйан тавысты-

Эмиз итн мурдун, атын
корүмнэргэ тыгсааһын-
наах киисенилэр буол-
дулар.

Күрәхтәһи түмүтүн таһаарыыга аяллаах альбом-рапорт үчүттөн-ныахтаада. Хомайуох иһин, төһө эмэ сарыа-либигин үрдүгүн биһир да оскуола альбому быйылабыт болуохор, кудун тутар 1 күнүгэр, дээр киллэрбэтэрэ. Онон комиссия хамма-далар илдьэ кэлбит альбомнарын көрдө. Онуоха Болтоно оскуолатын оҕолоро онорбут альбом-рапордара бастагы миһэ-тэни ылла.

Түмүккө кастер уматылыны. Онно ырыма, үнкүүгө конкурс тари-
линна. Конкурса Коля
Давыдов (Сылан), Таян
Иванова (Хатылы), Шу-
ра Жиркова (Болтоно-
уо, д. а. толорбут нүемз-
лэрдэ үрдүктүк сыана-
лангылар.

Быйылгы күрөктөңи кыайылыахт аҕаһа Чураҥы орто оскуолатын эдэр туристарыҥ хаммайдата (салайааччы М. Е. Собакина) буолла. Хатылылар иккис, одьулууннар үһүс миэстэлэнилэр.

Бас мыйн 21—24 күн-
нэригэр булуоктаах
республикатааы кү-
рэхтэниигэ оройуонча-
һын Чурапчы орто ос-
куолатын эдэр туристара
көмүскүхөтөрө.

АМЕРИКА ТОЙОРҖООЇУНУН УТАРЫ

Холбогдмтаах Штаттар усина Арваа Европа инки ардыларынаагм сыйлаагмта конники кем-ге утарыта санзалар са-на харсыйлаагмта белизгмта. Ол туһунан али дейду үгүс государстволарын столицалары-гар аһаастык кэлс-таллар итизинэ суруйал-лар. «Американский са-лайтаны утары холобура суох буун,—диэн быһаа-рар «Ю. С. Ньюс энд уорлд рипорт» амери-канский сурунаал,— үгүстөр ааралларынан, ардааны союзка кири 31 сыл анараа өттүтөр бас-тиан герилизэгиттэн саамай кутталлаах кир-сэни тарта. Тыл тыгга кириспэт быһаны—со-юзтаахтар инки ардына-рыгар сана кестүү буол-батах. Ол эрэри бу кризис букатын атын характерлаах.

Утаргыта санаалар хар-
сынышларын ардагчы
дойдулар ХНТ Кустал
суох буолуутун Советтар
Палестия боппу-
руохун туһунан резолю-
цияны киллэрэр санаа-
лаахтарын туһунан ин-
тиннэрин Урун дьээнэ

төһөлөөх эбэрдыбытыт-
тан да сыаналыхха
сөп. Палестина арабскай
норуота бэйэтин бэйэтэ
дьаһанар төрүт булал-

Аан дайду
ТЕМАТЫГАР
БЭСИЭДЭ

бын билинэр резолуцияда Палестина боскохонуутун тарилгетин (ПБТ) официалнайдыл билини этиллихтээр. Дыйнор, кинини аан дойду сүүстэн такса госу дарстволара билинэй тураллар. «Палестина боскохонуутун тарилгетин билдирмэккэ ара Близ нэй Востокка сүүрүнээ һини ситиһонни кыаллыбатынай аагыны улахан алдаһытан буолуох этэ»,—диэбитэ Велико британия тас дымалаларын министре лорд Каррингтон. Бэл, санаата Вашингтону кытары сэдэтин хайдыһар «Тайме» английской хаһыа Ардаа Европа правительстволара «Вашингтон боскохонуутун тарилгетин сазмай сөпкө дык

Синэллэр уонна кинигэ-
ри чугастаагы кэминэн
Комп-Дэвидтээги про-
цессе тыһааһыны сымна-
тыыга тирээрдиэхэ диэ-
ритэбэтэр уустук» дии-
сүбүлэр.

Ардаа Европая түг
нэстибит Кэмп-Дэвид-
таври «эйлэлэх собула-
хинттан» кытаахтани
сатыар Вашингтон кур
са эйэ дыалалтыгаркут
таллаавын уонна нэски
лэ суофун ойдоохун үү
нэ турара баар чакчы
Влижной Востоктаады
кризиси сүрүннүүр
сага көбүлэһини көтө
дөргө быһаараллыы олу
таһынан Ардаа Европ
государстволара бэйэлэ
рип экономикаһа
итиэннэ политический
интеризистэрин хааччы
нарға, Ардаа Европ
неби тийэи адалыман
түөрөттизэбэт онорорго
дүүлүүларыттан си
бэстэстэ

Арваа Европа көбүлөө
һинэ Вашингтон еттүт-
тэн куруубай бардыгы
нааһыны орутта. Пре-
зидент Картер Арва
Европатаагы союзтаах-
тар ХНТ-гар ханнык д-
дьяйыларына Урун

дэмэ хэргүллүө суоҕа
дэмэ суохуранна. «АХИП»
—диэтэ киһи,—ветова
бырааптаах уонна мин
наарда буоллаҕына, ол
быраабынан халбана
суох туһаннаам».

Картер сайабылзын-
ныага АХШ бэйэтин
куомун аахтарыгар
ытыктабыла суох сы-
һаннаһарын эрэ кер-
дөрөр буолбатах, ону аа-
һан Палестина нуруута
бэйэтин бэйэтэ дьаһана-
сокуоннай быраабын би-
линэртэн akkaастанары-
ыныс кerdөрөр. Кип-
барбах сурахтаах-са-
дыктаах Кэмп-Дэвид
Влижнэй Востокка аме-
риканскай уонна суос-
соготох американскай
эрэ «эйэни» олохтуур са-
нааларын кerdдөрө
Вашингтон Кэмп-Дэвид-
тэргэ комедияны АХШ
Влижнэй Востокка ба-
йыаннай өттүнүн биэр-
буолуутун чингэтэргэ
уонна кэргэтэргэ табы-
гастаах усулуобуйаны
үскэтэргэ суос-соготох
сыаллаах оонньосбута.
Онуку политика прак-
тической түмүктэрэ кес-
төлдөр билгэни АХШ
Египет территориятын
бэйэтин бэйэтэ дьаһана-
Ираны утары сбилэ-
ниилээх интервенцияны

ны олоххо киллэрэр
плацдарм бийлэхтэйгээ
туһанар.

Аржаа Европа Вашингтон астымат буолуутун Картер администрацията аан дойдутаады тыггааныны сыннатааны тодор, ол иһиги Советскай Союһу иттизиз социалистическай биргэ дотордохуу атын дойдуларын кытары деловой сыһааннаһыылары кыратар авантюристическай курса үскөтөр. Англиякай «Экономист» сурунаал Аржаа Европа «кехсүлүригэр» правительстволары итас эргизнэ утарытатурсуу кинилэргэ эмизсуһуур кутталыттан кырыдаас сүүрөрдизин суруйар. Анардаа1978 сылта, диир бэлэтиир «Экономист» Аржаа Европа дойдуларын СССР-гар уонна атын социалистическай дойдуларга экспортоара 30 миллиард доллартан тахсыбыта. Сурунаал суруйарынан, ити экспорт Аржаа Европада баһаам элбэх, чопчу эттэххэ иһки модульонтотохса, үлэллэр миэстэни халчыйла.

Вашингтон уонна Ар-
баа Европа икки арал

ларыгар хайдыһылар төһөлөөх дирингэрин үрүнүмэс кэрээни суох ыгааһын баарын үрдүнэн континент национальнай олимпийскай комитеттарын үкүлэрэ, ол иһигэр Италия, Англия, Испания, Франция, Москвага сыйынны Олимпийскай сөбүлэгнэрин биэрбит оонньууларга кыттары чаччыллара өмиэ көрдөрөр. Картер администрацията Олимпийскай оонньуулары аан дойдун үрдүнэн бойкуоттааһыны тэрийэргэ сорунуута, диэн бэлэтиир «Ю. С. Нью энд уорлд рипорт» сурунаал, Америка союзтаахтара Москвадагы Олимпиадага кыттырга бөлөмөннэллэрин быһыытынан тап-наастыһан түмүктэнэ.

В. МАТЯШ (ССТА).

Редактор
А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Оройуоннаады киини
балыкчаттан 286-с фор-
малаах ыстыраапканы
ылар наадалаахтар оло-
рор сирдэринээри эппи
үлэһиттэн прививка-
лар тустарынан ысты-
раапкалаах буолуох-
таахтар.

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с.,
Карл Маркс уул., 12, ТЕЛЕФОННАРЫБЫТ: редактор—21-395, отдалар—
21-495, чепсай—21-505.

Индекс 60849. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на
№ ЗАКАЗА 72.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского районского КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Изд. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ
с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3165.